

1508 | 1434.
DISPUTATIO MEDICA
INAUGURALIS,

DE
HYDROPE ANASARCA;
QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, S. S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreta,

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

ROBERTUS RAMSAY, A. M.

SCOTO-BRITANNUS.

"Corrupti jecoris vitio, vel splenis acervo

"Crescit hydrops, aut cum siccatae febre medullae,

"Atque avidae fauces gelidum traxere liquorem,

"Tum lymphæ intercus vitio gliscente tumescit,

"Secernens miseram proprio de viscere pellem."

QUINT. SEREN.

Ad diem 24. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:

CUM PRIVILEGIO,

Apud ALEX. SMELLIE,

M,DCC,XCVII.

Viro optimo,
ALEXANDRO RAMSAY,
Equiti Baronetto
De
IRVINE ET BALMAIN,
Literis humanioribus
Animoque virili
Insigniter ornato,
Ob
Insignem
In illum
Benevolentiam,
Hoc
Qualecunque fit
Opusculum,
Pertenuē
Animi grati
Monumentum,
Offert

ROBERTUS RAMSAY.

ALEXANDER D. BARKER

THE BRITISH MUSEUM

Department of Geology

Mos

Geological Survey

Of the Museum

Personne

Animal grad

Monument

Orbit

ROBERTUS RAMSAY

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

HYDROPE ANASARCA.

EX iis morbis hydrops est, qui propter frequentiam magnam, attentionem medicorum vindicarunt, quique hanc ob rem, nunc quoad et naturam et curationem, bene intelliguntur. Hydrops, pro partibus corporis, quibus aqua continetur, varia nomina adeptus est. Si in cerebro aqua sit, morbo *hydrocephalus* nomen est; si in cavo thoracis, *hydrothorax*; si in pericardio, *by-*

A

drops

2 DE HYDROPE ANASARCA.

drops pericardii ; si in abdomine, *ascites* ; si in ovario, *hydrops ovarii* ; si in utero, *hydrometra* ; si in vaginali testiculi tunica, *hydrocele* ; si denique in tela cellulosa, *anasarca*. Ex his autem hydropis speciebus, de postrema solum, anasarca nempe, mihi in animo est disputare. Hic morbus a Cullenò aptè definitur his verbis :

“ Corporis totius, vel partis ejus intumescencia mollis inelastica.”

HISTORIA MORBI.

MORBUS cum pedum et talorum tumore vesperam versus adoritur, si homo diu in positione erecta per diem steterit vel multum ambulaverit. Tumor ingressu primo vix observatur, sed, ut progreditur, evidentior fit, ita ut calcei vel alii vestitus minime concedentes, quibus aeger vestitur, angustiores

angustiores quam antea evadunt, et aliqua substantia tumore pressa casu, ejus impressio retinetur; et non instanter evanescit, sed aliquamdiu perstat, donec ad amplitudinem priorem demum resurgat. Tumor si digito signatur easdem mutationes subit, atque per noctem propter positionem horizontalem gradatim subsidet. Tamen extensior fit et immutabilior, ut morbus procedit. Nunc ullo situ augmen decrescientiave parum observantur. Postea morbus plus minusve rapide tenus cruribus femoribusque ascendit; et, his tumefactis, deinde abdomen distendit, adeo ut asciticum referat. Tum partes deinceps superiores aqua implet, donec inundentur. Brachia, cervix et caput postremum afficiuntur, interdum palpebrae oculorum, sic ut lux intrare nequeat, saltem rerum circumstantium perceptio desit. Sed equidem priusquam res sic se habent, dyspnoea stipata tussi sicca supervenit; et saepe

per

4 DE HYDROPE ANASARCA.

per morbi totum decursum, urina quantitate parva redditur, et sedimentum depositum copiosum est. Urina fere semper minor est liquidis ingestis. Per cutem ferum transit guttis minimis, hisque suppressis, integumenta rumpuntur, et ulcera sic formata, gangraena difficillima sanatu corripuntur. Tussis plerumque vehemens, Pulsus parvus, debilis, frequens, et aliquando irregularis. Motus voluntarii tardiores, non solum conditione inhabili corporis, sed quoque muscularis exercitationis minore potentia, fiunt. Alvus aliquando astricta, interdum soluta, cutisque arida. Superficies frigida, praesertim cum illa alius naturalis temperaturae comparata. Omnia haec symptomata vi festinant; atque difficultate spirandi magis notabili, pulsu celere ac irregulari syncope veniente, homo nunc aquarum pondere extrinsecus oppressus,

symptomata

DE HYDROPE ANASARCA. 5

symptomatibusque intus afflictioribus cruciatus obruitur.

DIAGNOSIS.

SIGNORUM, historiaeque, attenta inquisitione, facile cum alia aegritudine confundi nequit. Pneumatosis tamen et polyseria morbi sunt, quibus levi negligentive inspectione decipiamur. Posterior anasarca discernitur, propter vestigium ex pressura nullum, vultus salubritatem, et rerum praecedentium cognitionem, quibus intelligatur bonam valetudinem antecessisse; verum anasarca diversam indolem systematis subsequitur. Prior, videlicet pneumatosis, anasarca dignoscitur, sonu sub manu crepitante, resiliendi vi post pressuram remotam, subitaque aggressionem. Denique vel in pneumatosis,

6 DE HYDROPE ANASARCA.

tosì, vel in polysarcia, inopia urinae, sitis-
que non adsunt.

PROGNOSIS.

IN FORMANDO prognosin hujus morbi,
res praecipuae considerandae, sunt, aetas,
vires superstites, morbi progressio et causae.
1mo, Consideranda aetas est, quia, prae
corporis imbecillitate, provectioribus aetate,
quam junioribus, medicina ad curandam
anasarcam multo minus valet. *2do*, Haud
parvi quoque momenti sunt corporis status
et temperamentum, ut primo aspectu omni-
bus apparet. *3tio*, Progressio et diuturni-
tas anasarcae animadvertendae sunt; nam,
caeteris paribus, quo vetustior haec est, eo
magis timenda. *4to*, Et postremò, ex cau-
sis maximè omnium, opinionem de verifi-
cili anasarcae fine formare debemus. Nam
si,

DE HYDROPE ANASARCA. 7

si, subita depravatione virium, morbis acutis veluti febribus, vel sanguinis vel aliorum humorum profluvio orta est; et si hae causae agere desinunt, spes multo securior est, quam si malis vetustis, detritoque et exhausto corpore originem ducit. Sed rursus, si stipatur site urgente, dyspnoea aucta, urinae paucitate, dispositione congenita; si obstructionibus viscerum, arte immedicabilibus, veluti schirro hepatis; si in cordis cavitatibus polypis; vel denique si vasorum magnorum affectionibus similibus; prognosis pro signorum natura et gravitate mala est.

CAUSA PROXIMA.

ARTERIAE exhalantes semper in omnes cavitates vaporem fundunt, accumulatio cuius cavetur quamdiu absorbentium inhalatio

§ DE HYDROPE ANASARCA.

tio tanta est, quanta arteriarum exhalatio ; sed si aequipondium amittitur, collectio sequela est. Nam si exhalantibus materiae effusae proportio (actione lymphaticorum sana manente, major sit, accumulatio fit ; et lymphaticorum potestate absorbendi diminuta (dum exhalatio naturalis manet) ; vel exhalatione simul aucta et inhalatione diminuta, dein accedit. Ex his apparet, quàm verè auctores causam proximam anasarcae effusioni adauctae vel diminutae absorptioni attribuerint.

CAUSÆ REMOTÆ.

HÆ dividuntur in eas, quae corpus aptum faciunt, quod hoc morbo corripiatur, et in eas quae in corpore jam apto morbum excitant. Priores praedisponentes, posteriores excitantes medici vocarunt.

CAUSÆ

CAUSÆ PRAEDISPONENTES.

HARUM causarum praecipuae sunt, usus immodicus liquorum ardentium vel hydragryi, diaeta parca, vita sedentaria, excretiones suppressae, aër humidus frigidusque, aetas provecta; hae omnes in ducendo systematis debilitatem seu habitum hydropticum, agunt. I. *Ardentes liquores.* Quomodo hunc effectum habeant, primo aspectu non facilè intelligitur, cùm primùm ingesti stimulent: Sed vigor auctus temporarius est; cùm stimulus non semper applicetur, ut conditio stimulatione inducta intermittat, necesse est. Quinetiam aequilibrium salutare redintegratum iri non expectandum est; contrà, status quadantenus inferior consecutio erit. Hinc intelligatur quomodo materies stimulans sine effectu so-

lito accipiatur. Nunc concipi potest, quare haec tarditas sensuum vel atonia (tametsi, sicut quotidie vidimus, modico usu recuperatur), liquorum ardentium repetitione profusa et frequente auctior obstinatioque fiat. Quantitas quoque ad priorem transeuntem scenam gignendam necessaria, augenda erit; neque, hanc adjectionem, propter exitialem effectum tutò sinere poterimus. Hoc modo irritabilitas gradatim diminuitur; demumque relaxatio abitura in hydropem, praecipuè anasarcam, supervenit. His, nobis mirari non licet, ebriis magnae copiae liquoris consuetis, pauxillum initio ebrietatem producere, quod postea nullum effectum habet.

II. *Hydrargyrum*. Constitutio cachectica, quam hujus medicinae usus diuturnus parat, fere ratione suprà dicta explanetur: Tamen prae excitatione universali quam dare noscitur, quando in longius spatium
temporis

DE HYDROPE ANASARCA. 11

temporis adhibetur ad luem veneream curandam, periculum propensionis prius notatae quaque hydrops producitur majus erit. Omnes caeterae causae suprà memoratae, nempe, diaeta parca, vita sedentaria excretiones suppressae, aër humidus frigidusque, aetas provecta, debilitatem, ex qua oritur hydrops, inducunt.

CAUSAE EXCITANTES.

HUMORES in totum corpus diffunduntur per vasa plurima, quae licet in varias partes cursu tendant, tamen omnia ad totius corporis utilitatem conferunt; haec vasa trium generum sunt, nempe sanguifera, serosa et lymphatica. Sanguifera sunt arteriae et venae. Arteriae a corde sanguinem in omnes partes mittunt; minimi rami in venas reflectuntur, quae eundem in

cor reducunt; sed minutissimae ramificationes arteriarum globulos rubros omnino excludunt, et tantum tenui, vel seroso fluido introitum concedunt; et liquor his contentus sub forma perspirationis, vel vaporis in cavitates varias exhalatur,—hinc nomen exhalantium. Vapor sic effusus semper in sano vasis lymphaticis resorbetur: haec nomine absorbentium gaudent, *quorum naturam ususque Cel. Monro primus non solum in homine, sed in caeteris etiam animalibus, perspicuè et definitè explanavit.* Nunc causae excitantes in haec omnia vasa agentes, effusionem augent vel absorptionem minuunt. Nunc igitur de exhalatione aucta causisque producentibus dicendum est.

EFFUSIO AUCTA.

I. CUM per os, vel per cutem aqua copi-

ose

ose bibitur, et excretoriis non evadit, tenuem liquidum in sanguine accumulando, in cavitates facilius egredi possit. Eadem redundantia, sive ex secretione et excretionem suppressis, sive ex perspiratione aut urina imminutis, originem morbo per effusionem dat. II. Magna quoque sanguinis profluvia, fonticuli, aut alimentorum assimulatio imperfecta, quae rubras particulas et lympham coagulabilem, vel abstrahunt, vel non suppeditant, effusionem ex arteriis exhalantibus augent. III. Dirupta lymphatica vasa, ruptioque ductus thoracici, ut fertur, effundendo humorem in membranam cellulosa, hunc morbum moverunt: Sed horum omnium exempla admodum infrequentia sunt. IV. Quaecunque, sanguinis venosi per cutem motum, sive tumorum compressione, sive valvularum ossificatione, sive polypis, sive pulmonum obstructionibus, interturbant seu impediunt, anasarcam concitant,

24 DE HYDROPE ANASARCA.

concitant. Et denique omnia quæ viæ liberae ex arteriis in venas obstant, effusionem faciunt. V. Systematis et praesertim exhalantium laxitas, aliis causis conjuncta, anasarcam saepe inducit.

ABSORPTIO DIMINUTA.

I. Debilitas in extremitatibus absorben-
tibus multum valet ad actionem harum di-
minuendam, et rationes non desunt, cur sic
concludamus,—quia hydrops saepe saluta-
rem actionem excitando sanatur. II. Ob-
structiones lymphaticorum glandularumve,
ad absorptionem minuendam conducere pu-
tatae fuerunt; tametsi, ob numerosas inter
se conjunctiones, hanc rem improbabilem
esse objiciatur. Quanquam lymphaticorum
seu glandularum pauca impedimenta par-
vum tantum effectum producant, tamen fa-
cile

cile admittatur cum haec auctiora generatiorave fiunt, modo supra dicto agere. III, Similia impedimenta praecipuè in cerebro, absorptionem interturbare existimantur. Putant enim nonnulli, absorptionem non lymphaticis perfici, sed extremitatibus venarum vel vasorum in has liquidum vehentium; alii rem longe aliam esse censuerunt, et ex analogia aliarum partium lymphatica in cerebro existere probare conati sunt. Sed, ut anatomicis nil horum observatur, existant, necne, dubium est, et ad rem nostram parum pertinet.

RATIO SIGNORUM.

I. *PEDUM surarumque vespere tumor.*

Hoc symptoma ex diversis partibus telae cellulosae inter se patentibus oritur, quibus aqua collecta, in imos locos propter gravitatem

tatem et positionem rectam descendit. Hac ratione intelligamus, quare situ recumbente evanescat; quoque observetur descensum sanguinis arterialis adjuvari, et ascensum venosi surgentis adversus proprium pondus, praesertim debilitate hoc tempore valente, retardari. II. *Impressio digitorum aliarumve substantiarum retinetur*, quod fluidum cellulis continentibus expressum in vicinas, non, nisi post aliquod tempus, in pristinam sedem redit. III. *Difficultas spirandi*, ex compressione bronchiorum, vasorumque sanguineorum, ex fluido seroso, seu in tela pulmonis ipsius, sive inter plicam pleurae collecto, vel denique morbo ingravescente, ex aqua accumulata in cavitate abdominis, liberumque motum diaphragmatis impedi-
ente, originem ducit. IV. *Tussis frequens siccaque*, ex irritatione in pulmonibus certe contingit; tussis est tentamen hujus irritationis causam noxiam ad rejiciendam, sed
omnino

omnino inefficax propter hanc extra bronchia collectam. V. *Urina parca rubraque, et sedimentum copiosum deponit.* Paucitas facile explanetur ex partibus aquosis in telam cellulofam currentibus, quam ob rem determinatio ad renes minuitur. Urina igitur, prae particulis salinis, et aliis condensatis, rubra est. Iisdem sedimentum copiosum explicari potest. Quidam vero censuere, inopiam urinae renibus obstructis nasci; hoc tamen raro occurrit. VI. *Ulcerata in vicinis gangraena corripuntur.* Serum effusum et stagnans acrimoniam acquirit, quae membranas et integumenta corrodit. Ulcera hinc nata in gangraenam et sphacellum ob atoniam degenerant. VII. *Sitis,* ob aquam ex faucibus in telam cellulofam derivatam, urget. VIII. *Pulsus parvus, debilis, interdum irregularis.* Status pulsus intelligatur non solum debilitate totius systematis, sed quoque difficili sanguinis per pul-

mones transmissione. IX. *Motus voluntarii tardi* sunt, prae debilitate. X. *Cutis*, ob perspirationem per cutem imminutam vel impeditam, arefcit.

C U R A T I O.

INDICATIONES tres sunt. I. *Causas remotas* remove. II. *Fluida collecta* educere. III. *Tonum systemati* restaurare. *Causas remotas* remove. Hoc saepe non expeditè perfici potest, quia multae harum, ut obstructiones permanentes, polypi, varorum vel valvularum cordis ossificatio, tumores, aliae quaedam, removeri non possunt. Aliae verò sunt causae, quas medicina potest nonnunquam tollere. Nam scirrhus viscerum interdum removetur. Hoc, summa ope, medicinis deobstruentibus tentandum est, quorum hydrargyrus efficacissi-

mus est. Multa medicamenta magni momenti memorata fuere, quanquam experientia generali medicorum characterem non diu sustentavere. Liqueuribus ardentibus abstinendum est. Diaeta nutriens debet; et exercitatio adhibenda, pro viribus. Humor vitandus est.

FLUIDA COLLECTA EDUCERE.

HUMORES vel exitibus artificiosis vel naturalibus educuntur; nunc de prioribus.

EXITUS ARTIFICIOSI

VESICATORIIS, cautoriis, fonticulis, et puncturis perficiuntur. I. Vesicatoria crebro haud sine felice eventu exhibita fuere, si horum narrationem, quibus ita contingit, credimus :

credimus : Sed cùm loci, quos occupant, gangraenae obnoxii sint, vix admitti debent, vel si unquam, tantum in hujusmodi levioribus affectionibus, ubi partes nimia destitutione tonum non amiserunt. II. Fonticuli extremitatibus hydropicis aquam abstrahendo commodi fuerunt ; tamen introductio substantiae extraneae ad hoc efficiendum necessaria est, et inflammationem, gangraenam, subsequenterque sphacelum producit. Contra generalem usum, haec sunt argumenta. Iisdem restrictionibus, quibus vesicatoria, adhibeantur. III. Cauteria—Temporibus antiquioribus laudata sunt : at omnibus incommodis priorum onerantur, incerto quoque spatio operationis, itaque justitia exauctorantur. IV. Puncturae.—Cum transitione feri extranei aperturae statuuntur, nullo consilio minore dolore, et periculo, quam puncturis, res peragitur. Anteferuntur, quia non iisdem incommodis ac aliis

aliis subjiciuntur, et liberum citumque com-
meatum aquis dant. Neceſſaria eſt circum-
ſpectio, ne nimis latae profundaeve ſint,
nam fatiſ ſi membranam cellulofam porri-
gunt. Neque juxta eſſe, neque in partibus
distantibus corde, quoniam majore facilitate
mortificatio ſuperveniat. Provecſtiore ſtatu
hujus morbi, locus ſupra genua pro his
puncturis idoneus eſt; ſed cum tumor de-
creſcit, et periculum gangraenae minus fit,
hae perficiantur pro re nata paulo inferius.
Vulnuſcula cito conglutinant, ſed ſi inflam-
mant et ſphacelus timetur, potentiffimae im-
peditiones huic, nempe applicationes ex-
ternae aptaeque cum adminiſtratione vini,
et corticis Peruviani interne, aliisque ad
eoſdem fines conducentibus, neceſſariae ſint.

EXITUS

EXITUS NATURALES.

PRIUSQUAM res, quae ad hanc divisionem pertinent, ingredimur ; observetur, curationem per hos exitus plerumque multo probabiliorem esse ; et in qua majorem confidentiam, quam, in ea per vias artificiosas supra enumeratas, ponamus. Equidem, quanquam per has aqua abstrahitur, tamen cum aqua effectus, et non hujus morbi causa fit, periculum est ne morbus redeat. Certe res longe alia est, si evacuatio viis naturalibus effici potest ; nam in tentando hoc exequi, organa pro secretionem et excretionem constituta, quorum actio multum impediatur, salutariter excitantur. Remedia hoc consilio utenda sunt emetica, cathartica, diuretica, diaphoretica, et sudorifica.

EMETICA.

E M E T I C A.

VOMITIO seu sponte occurrens, five arte excitata, serosi liquoris magnas quantitates evacuavit, et sic interdum multum profuit. Hinc forsitan plus confidentiae remediis hujusmodi posita fuit quam merentur, et nimis promiscue adhibita fuerunt: Nam ex violenta agitatione, quam faciunt, numerosa vitia obveniunt. Quanquam interdum non admittenda sunt, tamen commotione saepe profunt, tonum absorbentium augendo, et humores corporis ad superficiem determinando. Fiducia autem iis non nisi morbi initio committi debet; praefertim, si causa fuerit, quare obstructions permanentes esse suspicemur, vel si dyspnoea urgeat. Cum exhibitio emeticorum apta judicatur, vegetabilia mineraliave respondeant;

deant ; sed ex classe posteriore antimonialia praeferuntur.

CATHARTICA.

HAEC hydropicis magis, quam praecedentia, accommodantur, quia minus vehementer minusque subito constitutionem jam exhaustam afficiunt ; quia absorbentia perpetuo stimulant, et quia humores ad alvum derivant. In cathartica drastica et mitiora separantur.

CATHARTICA DRASTICA.

PURGATIO violenta crebro antiquioribus medicis adhibebatur, et plures virtutes attributas habere solebat, quam presentes vel experientia, vel observatione possidere existimant.

existimant. Nam si hujusmodi cathartica non cito ultimam intentionem perficiunt; continuata frequenteque administratione, vires hominis debilitati manentes frangunt, morbumque aggravant; et si unquam ad hujusmodi medicamenta decurritur, certe non debet donec illa operationis mitioris inaniter tententur. Remedia hujus generis sunt helleborus niger, rhamnus catharticus, elaterium, gambogia, jalappa, colocynthis et scammonium. Quaedam ex his nunc pene obsoleverunt, vel praxi minime notantur. Tria priora praesenti consilio male accommodata videntur, quia operatio, torminibus severis, magnaue siti non levanda, nisi liquidis ingestis, comitatur. Forsitan in aliis morbis permittantur, sed hunc graviolem reddunt. Gambogia hydrargyro muriato miti, vel jalappa conjuncta, optimè datur, et cum sacchari paullulo contrita adhibita fuit (dosibus parvis intervallisque

D

brevibus),

brevibus), ut magnas evacuationes producat. Jalappa inter tutissima drastringorum confideratur quia rarius tormina concitat. Duo reliqua nempe colocynthis et scammonium curâ adhiberi debent, ad doses, constitutionem qua agunt, conjunctionesque proprias, quia aliter medicamenta tantarum virium, effectus infelicissimos producant.

CATHARTICA MITIA.

HORUM sales neutri et compositi praecipua sunt, multi quorum ut alvum solvant infumuntur, et partim respondent. Tamen nullus ex compositis nuper frequentiore in usu fuit, quam crysalli tartari. Hic sal quantitate satis larga sumptus, ut cathartica, agit, absorbentiumque actionem excitat. Quando multum dilutus urinam insigniter ciet, et sic quoque prodest. Sic potestas diuretica

diuretica purgans laxansve sub gubernatione medici multum videtur. Cum nimis refrigerans, aromatibus calefacientibus corrigatur; et in corporibus, quibus non satis purgat, acriore quodam adjuvari potest. *Peritiss.* *Horne* hoc remedium debemus, qui in hydropicis affectionibus in Nosocomio Edinensi adhibuit, atque profuisse compertus est.

DIURETICA.

RATIO aquam hydropicam per renes evacuandi, aliis omnibus anteferenda videtur, quia per haec organa fluidi magna quantitas naturaliter transit. Medicamenta tametsi diuretica, qualiacunque sint, spem saepe frustrantur. Hanc ob rem, minus mirari debemus diuretica ex animali fossili vegetabilique regnis conquisita fuisse, eoque minùs, quòd alia ab aliis medicis frustra tentata

tentata esse, ex annalibus medicinae scimus. Numne fefellerint, quia non ad organum secretioni urinae destinatum pervenerunt, vel ob idiosyncrasiam aliasve causas, obscuritate involvi videtur. Quaecunque causa sit, nemo diuretica existere negat, quae interdum augendo urinae fluxum potissimum agunt. Hujus generis sunt digitalis, colchicum, scilla, allium lactuca virofa et nicotiana. Priusquam de his singulatim dicamus; animadvertendum est, alia atque alia experienda esse, simul atque tentatum nihil prodesse, constet. Unà cum diureticis usus diluentium necessarius est, quò illa in renes dirigantur. Hoc autem facere adeo olim non solebant medici, ut perniciosum censerent. Timebant enim ne diluentia per exhalantes arterias effluerent, et morbum augerent. At quotidie nunc adhibentur, neque detrimentum afferunt, si aqua excreta assumptam aequet.

DIGITALIS.

DIGITALIS.

HAEC qualitatibus noxiis olim nota, nuper ob vires diureticas quas possidet multum laudata est : Sed incommodum notabile usui conjungitur, nam narcoticum effectum arteriarum motus tardando ostendit. Quocirca a parvis dosibus incipiendum est, ne ex ejus usu aeger in summum discrimen adducatur ; et quoque augere gradatim debemus.

COLCHICUM.

PLANTA jamdudum exitiosa habebatur ; inprimis experimentis a Doctore Storke medicamentum esse potissimum cognita est, atque ab eo commendabatur. Saepe ad spes respondit, quae ex tanta auctoritate formatae

30 DE HYDROPE ANASARCA.

formatae sunt, atque magnum urinae fluxum concitavit. Alii ob activitatem extremam reprobârunt, quanquam haec tamen temperari facilè potest. Quidam etiam in hac classe locum denegârunt. Utcunque fit, cautè adhibere opus est.

S C I L L A.

SCILLA contra hydropicas affectiones diu valuit. Nam prudenter adhibita urinam nunquam ferè non ubertim citat. Ea enim natura est, quam, nisi cautè assumatur, ventriculus ferre nequeat, sed protinus ferè rejiciat. Quinetiam si pylorum transeat vim catharticam ostendet, ob quam tamen non adhibenda erit, quia optatiora remedia, quibus et vomitio et alvus moveantur supra memoravimus. Quò hoc medicamento utilitatem percipiamus, parva ejusdem quanti-

tas

DE HYDROPE ANASARCA. 31

tas adhibenda est, ut sanguinem, et hinc vias urinarias introeat. Cum hoc opium interdum, atque praeparata ex hydrargyro utpote quae totum corpus stimulent, felice eventu conjunguntur.

A L L I U M.

SYDENHAMUS magnam confidentiam alio posuit, et praesertim morbo incipiente commendat. Dixit hic auctor, se hoc medicamento solo anasarcam curavisse. Multi medici effectus bonos experti fuere, et nostris quidem temporibus, famam ei olim datam sustentat. *Cel. Cullen* memorat, licet allium per se haud morbum curaverit, tamen ad curationem multum conducere.

LACTUCA

LACTUCA VIROSA.

HAEC, ut fertur, urinam multum citavit. Tantum interdum profuit, ut viginti quatuor hydropici, uno excepto, omnes sanati fuerint. Cum tentatur, diluentia quae vim diureticam intendant, requiruntur.

NICOTIANA,

Hoc medicamentum, licet aequè, ac alia, nequeat sine incommodo maximo, et quidem periculo assumi, tamen dosibus primum parvis, postquam partes volatiles dissipatae sint, in sanguinem interdum defertur, renesque stimulat. Quia nicotiana ad sedandum multum valet, cautè adhibenda est,

et

et in ejus usu perseveretur, dosis paulatim augenda.

S A L E S.

Cum salinae materiae, quae in corpus assumitur, plus per renes, quàm alia organa, transeat, ad eam fecernendam renes peculiariter destinari concludamus licet. Hunc in finem, sales, ut renes stimulent, adhibiti fuere. Acida mitiora diluta optatum effectum ediderunt; sed fortiora quanquam diluta non responderunt. Sales quoque alkalini nomen acquisiverunt magnum, et saepe ad spem responderunt. Ut satis valeant, ubertim assumendi sunt. His amara quidam medici haud frustra conjunxerunt; dum alii, quò vim cathartica compescerent, opium dederunt. Sales medii ubertim dari non possunt, quin alvum laxent, et sic spem medici
E   frustrentur.

frustrentur. Prudenter tamen et peritè adhibiti, optimos effectus praestant. Qua assumantur quantitate, ex suprà notatis intelligetur.

DIAPHORETICA.

CUTIS arida, perspiratio imminuta, hydropis frequentes comites sunt; et cùm, secundâ valetudine, fluidi serosi quantitas haud parva cutem transeat, ut per hanc aqua educatur committendum est, atque fuerunt hydropici, qui ex hoc utilitatem acceperunt. Remedia, quibus eliciuntur halitus cutis et sudor, trium generum sunt. I. Summo corpori admota, quae cutis vasa stimulent, calor nempe, frictio, aliaque incitantia. II. Medicamenta ore assumpta, quae cùm sanguinis motum tum totum corpus concitent; videlicet vinum, alcohol, ammonia, &c.

III.

III. In ventriculum assumpta, quae, etiam si cor et arterias citando agere videantur, tamen ob consensum, qui ventriculo est cum cute, sudorem elicere comperta sunt. Ex iis sunt salina quaedam; et dosibus, quae nauseam faciant, adhibita. Ineptum esset singula hujus generis medicamenta recensere, eoque magis quod bene intelliguntur. Medicamentis, quae sudorem movent, a quibusdam medicis objectum est, profuso interdum sudore quem eliciunt, vires jam fractas hydropicorum plus plusque dissipari, ideoque nunquam prodesse, nisi quatenus naturalem cutis exhalationem cieant.

SIALAGOGA.

Ex his quoque nonnulla hydropem curasse dicta sunt. Tamen sine dubitatione,
pauci,

pauci, hoc tempore, medici his confidunt, vel remediis potentioribus substituunt.

Ind. III. Tonum systemati restaurare. Nunc ad tertiam indicationem accedimus, nempe systemati tonum restaurare, et sic ne redeat morbus praecavere, id quod ferè in primis difficile est. Nam quanquam aquae emittantur, et aeger convalescere videatur, tamen non obliviscendum est, ea, quibus aqua educitur, debilitatem inducere, etiam si roborantia simul adhibeantur. Sic corpus magis debilitatur, et hydropi magis obnoxium fit. Quae optime accommodantur ad corporis vim augendam, ea tentanda sunt. Ex iis, potus, cibus, exercitatio, fasciae, frictio, remedia tonica, frigidarium praecipua sunt.

Cibus—concoctu facilis, et quoque valde nutriens esse debet, videlicet, caro assa, panis
bene

DE HYDROPE ANASARCA. 37

bene fermentatus. Potus quoque nutriens esse debet, vinum nempe dilutum, cerevisia fortis, &c.

Exercitatio—si opportuna fit, beneficia producit, secretiones varias et excretiones promovet, absorptionem et sanguinis venosi motum accelerat. Ambulatio, vel aliae exercitationes ad vires aegri melius accommodatae, gestatio videlicet vel equitatio, eligantur.

Fasciae—aptae, haud parvae utilitatis inveniuntur, vigorem vasorum adjuvando et firmando.

Friccio—quoque prodest. Motum sanguinis festinat et obstructionem impedit. Strigili vel panno laneo perficitur.

Remedia tonica—numero multa sunt.

Utilissima

38 DE HYDROPE ANASARCA.

Utilissima sunt praeparata e ferro, cortex et amara. Tonum primarum viarum multum adaugent, et sic totum corpus roborant.

Frigidarium—nulla remedia magis subito efficaciùsve corpus roborat, quàm frigidarium. Sed in ejus usu modus est. Nam corpori magnopere debilitato nocet; at postquam vires aliquantum refoctae sint, ad convalescentem confirmandum multum valet.

F I N I S.

